فیزیوکرات‌ها چه کسانی هستند؟

طبیبیان در فصلی از این کتاب به آشنایی با مفاهیم بنیادی علم اقتصاد پرداخته و «مرکانتالیسم» و «فیزیوکرات‌ها» را شرح می‌دهد. او فیزیوکرات‌ها را اینگونه معرفی می‌کند: «واژه فیزیوکرات در زبان یونانی به معنی قدرت طبیعت است. این مکتب فکری در فرانسه قرن هجدهم آغاز شد و یک گام مؤثر در شکل‌گیری افکار اقتصادی مدرن به حساب می‌آید. بنیان‌گذار آن نیز فرانسیس کزنی، پزشک دربار لویی پانزدهم، شاه فرانسه بود؛ کزنی کتابی را در سال ۱۷۵۸ منتشر کرد تحت عنوان «تابلوی اقتصاد». او با عده‌ای از صاحبان نفوذ فرانسه مجموعه‌ای را تشکیل داده بودند که به آنان «اقتصاددانان» اطلاق می‌شد. اولین استفاده از این عبارت در تاریخ اعتقاد کانونی این مکتب این بود که در واقع بخش کشاورزی را تنها بخش مولد اقتصاد یک کشور می‌دانستند و سایر بخش‌ها مانند صنعت و تجارت و خدمات گرچه مهم، اما از نظر آنان زاینده ارزش نبودند. مثلاً استدلال می‌کردند که صنعت معادل همان نهاده‌ای که استفاده می‌کند تحویل می‌دهد و رویشی در مراحل تولید انجام نمی‌شود، چنان‌که در بخش کشاورزی زایش محصول انجام می‌شود همچنین تجارت را بخش مولد به حساب نمی‌آوردند.» طبیبیان اما معتقد است این نظریات به‌طور مشخص اشتباه است چه اینکه صنعت و خدمات ارزش افزوده ایجاد می‌کنند و برای تمام بخش‌ها ارزش افزوده مبنای تولید است.»

این استاد دانشگاه همچنین در یک فصل دیگر از کتاب به «چگونگی سنجش فعالیت اقتصادی از طریق معرفی شاخص‌های عمده» پرداخته و آنان را به «کمیته‌های حساب‌های ملی و شاخص قیمت‌ها» تقسیم کرده و می‌نویسد: «می‌دانیم که یک سیستم اقتصادی یعنی اقتصاد یک کشور یک باشنده بسیار بزرگ پیچیده و متنوع است؛ شامل میلیون‌ها خانوار و میلیون‌ها بنگاه اقتصادی و خدماتی و هزاران بازار و نهادهای اجتماعی و سیاسی و حکومت. آگاهی که از قرون هفدهم در مورد کارکرد اقتصاد و نتایج آن حاصل شد، افرادی را به کمّی کردن و تعیین اندازه نظام اقتصادی و تشخیص ساختار آن متوجه کرد. در کشورهای اروپایی سنت نگهداری و ثبت اطلاعات از گذشته موجود بود. شرکت‌ها و کاسبکارها با توجه به اجبار در پرداخت مالیات حساب‌های دقیقی از خرید و فروش و اشتغال و موجودی انبار نگهداری می‌کردند و در این مورد شیوه حسابداری دوگانه که از قرن پانزدهم در ایتالیا مطرح و رایج شد، کمک قابل ملاحظه‌ای کرد. بانک‌ها بر حسب ذات فعالیت خود بایستی ثبت و نگهداری اطلاعات دقیقی داشته باشند. همچنین آمار واردات و صادرات گمرکی به دقت ثبت و نگهداری می‌شد. برخی از حکومت‌ها به دلایل مختلف در مقاطعی به سرشماری مشغول می‌شدند و آمار جمعیت را گردآوری می‌کردند. کلیساها در حیطه جغرافیای کاری خود آمار خانواده‌های ساکن و حوادث مربوط به وقایع حیاتی از جمله تولد و مرگ و ازدواج را ثبت می‌نمودند.»

او اما می‌نویسد: «از وقتی اندیشیدن پیرامون کارکردهای اقتصاد کشورها رایج شد و دانستن چگونگی شرایط اقتصاد لازم آمد، اندیشه سروسامان‌دادن‌ها در چارچوب‌های نظری قابل درک و قابل استفاده نیز مطرح شد. در این زمینه تئوری اقتصاد توانست چارچوب نظری لازم را فراهم آورد. نه‌تنها وجود تئوری در دسته‌بندی و سازمان‌دهی آمارها ضروری بود بلکه در این زمینه تئوری اقتصاد توانست چارچوب نظری لازم را فراهم آورد. نه‌تنها وجود تئوری در دسته‌بندی و سازمان‌دهی آمارها ضروری بود بلکه در تعریف مفاهیم و دسته‌بندی‌ها و نحوه جمع‌آوری آمار و ثبت اطلاعات نیز کمک کرد.»

طبیبیان اولین تلاش قابل ذکر در این مورد را مربوط به کاری می‌داند که دکتر فرانسیس کزنی، نظریه‌پرداز فیزیوکرات‌ها در فرانسه انجام داد و به تدوین مجموعه‌ای پرداخت که به «تابلوی اقتصادی» مشهور است.

او این نکته را شرح می‌دهد که به دلیل رواج مشکلات اقتصادی ناشی از کارکرد اندیشه مرکانتالیست‌ها و اعمال انواع و اقسام محدودیت و مقررات و مالیات‌های گسترده و بی‌توجهی به بخش کشاورزی، یک حرکت فکری دیگری تحت عنوان فیزیوکرات‌ها ظاهر گردید که مبتکر آن دکتر کزنی، پزشک دربار لویی پانزدهم بود. او یک جریان دورانی از حرکت کالا و پول را طراحی کرد و سعی نمود رابطه بین بخش‌های مختلف اقتصاد را با استفاده از آمار موجود به صورت کمی تصویر نماید. از نظر او سه طبقه اجتماعی قابل تشخیص بود؛ زمین‌داران، کشاورزان و اقشار خنثی. به عقیده او تولیدکنندگان صنعتی و خدماتی از نظر تولید ثروت خنثی بودند و تنها بخش کشاورزی مولد تلقی می‌شد. او چگونگی خلق ثروت و جریان آن در نظام اقتصادی را با استفاده از تابلوی اقتصاد بر مبنای این درک تصویر می‌کرد. کار او علاوه بر اینکه تلاش اولیه‌ای بود برای سامان دادن به آمارهای پراکنده، نقطه شروعی بود بر معرفی و درک مفهوم تعادل در عملکرد یک نظام اقتصادی.

ارزش کالا و ارزش پول

طبیبیان در فصل آخر کتاب با عنوان «ارزش کالا و ارزش پول» به پدیده تعیین قیمت کالاها و خدمات گوناگون و ارتباط آن با تعیین ارزش کالاها و ارزش پول رایج کشور پرداخته و در مورد بروز قیمت‌های چندگانه در اقتصاد کشور و اختلال‌هایی که این امر ایجاد می‌کند، توضیح داده است.

او به این موضوع می‌پردازد که در چند دهه اخیر در جامعه یک پدیده اقتصادی جدید با وسعت بی‌سابقه ظاهر گشته است. این پدیده موردنظر که در سال‌های مختلف و با دامنه متفاوت اما پایدار قابل مشاهده بود، «چندگانگی قیمت» اکثر قریب به اتفاق کالا و خدماتی است که به‌طور روزمره تولید، عرضه و مصرف می‌شود.

در بسیاری از جوامع گاه و بیگاه و در برخی جوامع مکرر افرادی با این ایده ظهور می‌کنند که بهتر است نظم‌های موجود را تخریب کنیم و به دوران شیرین و خیالی گذشته برگردیم که اگر بتوان غنای بیشتری در آن زمان و دوران یافت، غنای فقر و جهالت بوده است. به کرات در جوامع چنین افرادی خیل عوام را تحریک و نظم موجود را تخریب و فلاکت بی‌حد ایجاد کرده‌اند

طبیبیان کالاهایی مانند؛ برنج، شکر، روغن، گوشت، مرغ و تخم‌مرغ، مواد اولیه مانند سیمان و آهن، خودروسواری وانت و کامیون، لوازم خانگی بادوام چون یخچال و تلویزیون و حتی طلا و ارزهای خارجی را مثال می‌زند که در زمان‌های مختلف دارای چند قیمت همزمان بوده‌اند.

این استاد دانشگاه می‌نویسد: «نه‌تنها اینکه کالاها و خدمات دارای چند قیمت بوده‌اند، بلکه عاملی که سبب اهمیت بیشتر مسئله می‌شود آن است که تفاوت موجود بین انواع قیمت‌های یک کالا، در یک زمان، در بسیاری موارد قابل ملاحظه بوده است. به‌عنوان مثال در مواردی بین قیمت رسمی و بازار آزاد بعضی کالاها فاصله‌ای به نسبت یک به ده یا بیشتر وجود داشته است. نکته قابل ملاحظه دیگر این است که در مورد بعضی اقلام مانند ارز خارجی در مقاطعی با گذشت زمان اختلاف بین انواع قیمت‌ها بیشتر شده است و قابل توجه اینکه بین قیمت‌های رسمی و قیمت بازار آزاد یا بازار سیاه حجم قابل توجهی فساد مالی سیاسی و اخلاقی ناکارآیی و ضایعه در حد فزاینده قرار داشته است.»

طبیبیان در ادامه توضیح می‌دهد: «در سال‌هایی که دوگانگی قیمت‌ها وجود داشت در مورد کالاهایی که این دوگانگی مطرح بود عباراتی مانند قیمت یک کیلو آهن، یک کیلو پنیر، یک کیلو گوشت، یک سکه بهار آزادی، یک یورو.... در هاله‌ای از ابهام قرار گرفته و این‌گونه عبارت‌ها در نوشته‌های مختلف و برای افراد متفاوت دارای معانی گوناگونی بود. به همین نحو این پرسش که هزینه ایجاد یک‌مترمربع بنا یا هزینه تمام‌شده طرح عمرانی چقدر است و قیمت تمام‌شده یک اتومبیل تا هزینه معالجه یک بیمار یا عمل جراحی یا هزینه آموزش یک دانشجو، حمل مسافر با هواپیما، یا کالا و خدمت دیگر چقدر است، به‌طور منطقی قابل پاسخ نبود.»

او اینگونه نتیجه می‌گیرد که وجود این‌گونه ابهام‌ها برای اقتصاد یک کشور عواقب سوء گوناگون و عمیقی را به همراه دارد. چندگانگی قیمت‌ها سبب می‌شود تصمیم‌گیری‌های اقتصادی میلیون‌ها خانوار و بنگاه تولیدی موجود در کشور و هزاران سازمان، دستگاه و نهاد خصوصی و دولتی به این دلیل که با اطلاعات مبهم روبه‌رو هستند از بهینگی لازم برخوردار نباشد و در نتیجه تصمیم‌های اقتصادی ناصواب اتخاذ شود. ضایعات اقتصادی زیاد شده و در طول زمان اقتصاد جامعه به جای رشد و توسعه و پیشرفت در سیر قهقرایی طی کند.

طبیبیان در این اثر نوشته است: «ابهام در قیمت کالاها و خدمات گوناگون سبب ایجاد ابهام در قیمت یک کالای شاخص پراهمیت دیگر نیز می‌شود. این کالای شاخص همان ریال، واحد پول کشور است، زیرا در شرایطی که برای کالاها قیمت‌های گوناگون وجود داشته باشد، قدرت خرید یا مقدار منابعی که با مقدار خاصی از پول قابل تحصیل است، مشخص نیست. برای مثال وقتی گفته می‌شود برای اجرای فلان طرح عمرانی مثلاً ۱۰۰ میلیارد ریال تخصیص داده می‌شود منظور تخصیص چه مقدار منابع اقتصادی (مصالح، ماشین‌آلات، مواد اولیه، ارز، نیروی انسانی و...) برای اجرای طرح مورد نظر است؟ اگر با این مقدار پول بر حسب قیمت‌های رسمی منابع مورد نیاز خریداری شود، میزان منابع قابل تحصیل به شدت متفاوت خواهد بود. وقتی حقوق ماهیانه یک کارمند پنج میلیون تومان تعیین می‌شود، منظور پرداخت ماهیانه چه مقدار کالا و خدمت به این کارمند است؟ در شرایط بازارها و قیمت‌های دوگانه قدرت خرید این مبلغ بستگی به این دارد که چه مقدار کالا با نرخ رسمی و چه مقدار با نرخ غیررسمی توسط وی قابل خریداری باشد. قدرت خرید این مبلغ برای افراد مختلف کارمندان دستگاه‌های مختلف و در مناطق مختلف می‌تواند بسیار متفاوت باشد.»

او مثال می‌زند که اگر دو کارمند مشابه را با سطح حقوق پنج میلیون تومان در نظر بگیریم که یکی در تهران و دیگری در شعبه خارجی همان مؤسسه در خارج از کشور کار کند و شخص دوم حقوق خود را بر حسب دلار ۴۰۰۰ تومان دریافت کند، حقوق او می‌شود مثلاً ۱۲۵۰ دلار، آنگاه اگر این فرد ماهانه فقط ۲۰۰ دلار (کمتر از بیست درصد) از حقوق خود را از طریق بازار غیررسمی به ریال (۵۰۰۰۰ تومان) تبدیل کند می‌تواند حدود دو برابر حقوق همکار خود برای خانواده‌اش درآمد ریالی تامین کند.

محمد طبیبیان در پایان این اثر نوشته است: «اقتصاد علم بررسی چگونگی تعیین ارزش کالاها و خدمات و ارزش ترتیب‌های اجتماعی بوده و امروز نیز چنین است. در ارتباط با مسئله سنجش پدیده‌ها در علوم مختلف و از جمله علم دو نکته اساسی درخور توجه است؛ اول اینکه، پیشرفت علوم مختلف همگی با افزایش در دقت سنجش پدیده‌های مورد استفاده در آن علوم انجام پذیرفته است. برای مثال در دو قرن اخیر مسئله اندازه‌گیری فاصله جرم و زمان در علم فیزیک از دقت فزاینده‌ای برخوردار بوده و علم اقتصاد نیز از این قاعده مستثنی نبوده و تلاش دامنه‌داری در افزایش دقت سنجش پدیده‌های آن در دو جهت اساسی انجام پذیرفته است؛ یکی در جهت توسعه روش‌های تئوری تبیین پدیده‌ها و دیگری در جهت توسعه روش‌های آماری.

همچنین نکته دوم این است که در تمام علوم و از جمله علم اقتصاد، معمولاً پدیده‌ها به‌صورت مطلق قابل سنجش نبوده و سنجش آنها به صورت نسبی انجام می‌گیرد؛ مثلاً ثانیه به طور مطلق تعریف نمی‌شود. با پیشرفت علوم و کاربرد آن در نتیجه پیشرفت در مراحل و روابط صنعتی و تولیدی و همچنین پیچیدگی جوامع، مسئله دقت در سنجش از اهمیت خاص برخوردار شده و عدم دقت همراه با هزینه‌ها و ضایعات فزاینده‌ای است، از طرف دیگر به این مسئله توجه کنیم که در علوم طبیعی نیز سنجش بر حسب مقایسه و تعیین نسبت‌هایی انجام می‌شود؛ هر دوی این موارد در علم اقتصاد و رشته‌های مرتبط با آن مطرح بوده و از اهمیت کاربرد در موارد خاص برخوردار است.»

این استاد دانشگاه این کتاب را به جوانان ایران تقدیم کرده و خواندن آن را برای استفاده‌های شخصی و آموزشی غیرتجاری آزاد دانسته است.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

فراخوان مناقصه عمومی

نوبت اول

توجه: اعلام آمادگی جهت شرکت در این مناقصه صرفاً به‌صورت الکترونیکی(توکن) و از طریق سامانه ستاد به نشانی www.setadIran.ir می‌باشد.
مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شماره م م/۰۴۴۳/۰۱/ت‌ا/ مربوط به تهیه و تامین و حمل و توزیع یخ کلیه ادارات و کارخانجات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در منطقه اهواز

الف- شرح مختصر خدمات
۱-میزان تقریبی یخ مورد نیاز در طول مدت پیمان ۴۸/۰۰۰ قالب می‌باشد.
۲-آب مورد نیاز جهت تهیه یخ می‌بایست بوسیله نصب دستگاه R-O تهیه و تأمین گردد
۳-تعداد وسیله نقلیه مورد نیاز: دو دستگاه ایسوزو مسقف دو جداره گالوانیزه مورد تأیید سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت.
۴-محل‌های انجام خدمات شامل ادارات ستادی واقع در شهرستان اهواز

ب- محل اجرای خدمات و مدت انجام کار
محل اجرای خدمات در اهواز و مدت انجام آن ۱۲ماه می‌باشد.

ج- برآورد کارفرما
برآورد کارفرما جهت انجام خدمات -/۳۵,۲۲۰,۰۰۰,۰۰۰ریال می‌باشد

د- شرایط مناقصه‌گران متقاضی
داشتن ظرفیت آزاد(تعدادی و ریالی) در رشته مربوطه
مناقصه‌گران دارای رشته خدمات گرایش خدمات عمومی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی داشتن گواهینامه تایید صلاحیت ایمنی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی الزامیست و همچنین اصالت گواهی‌نامه مذکور ارائه گردیده می‌بایست در سایت www.mcls.gov.ir رؤیت گردد. عدم ارائه یا رؤیت گواهی‌نامه صلاحیت ایمنی به‌منزله حذف از مناقصه می‌باشد. -ارائه مدارکی دال بر دارا بودن خط مشی ایمنی HSE-حداقل رتبه کلی مورد نیاز ۷ می‌باشد.- در تعیین برنده مناقصه و در شرایط برابر، اولویت با شرکت‌های بومی استانی می‌باشد. -توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ -/۷,۶۱,۰۰۰,۰۰۰ریال که بایستی به یکی از دو صورت زیر ارائه گردد:
الف: ارائه رسید وجه صادره از سوی حسابداری کارفرما مبنی بر واریز مبلغ فوق‌الذکربه شماره حساب IR۹۴۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۱۶۰۴۰۲۲۰۶۷ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شعبه مرکزی جمهوری اسلامی ایران - اهوازکد ۰ حساب - به‌نام شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب
ب: ارائه ضمانتنامه بانکی به میزان مبلغ فوق‌الذکر طبق فرم نمونه که ابتدا برای مدت (۹۰روز) معتبر بوده و پس از آن نیز با اعلام کارفرما برای مدت (۹۰ روز) دیگر قابل تمدید باشد.
توانایی ۱۰% مبلغ پیمان (در صورت برنده شدن) به‌عنوان تضمین انجام تعهدات
مناقصه‌گر جهت تحویل تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار علاوه بر بارگذاری تصویر تضمین از طریق سامانه لازم است به‌صورت حضوری به دفتر کمیسیون مناقصات در اهواز، کوی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ساختمان طرح‌های راه و ساختمان در مهلت مقرر مراجعه و تضمین را تسلیم نمایند.

هـ- محل و مهلت دریافت مدارک مناقصه‌گران
از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت به‌عمل می‌آید ظرف مهلت مقرر در این فراخوان جهت دریافت اسناد و اعلام آمادگی از طریق سامانه ستاد و به نشانی www.setadIran.ir مراجعه نمایند تا ارزیابی‌های لازم وفق آیین‌نامه اجرایی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات(ارزیابی ساده)بر روی مدارک ارسالی مناقصه‌گران به‌عمل آید.
۱- مهلت اعلام آمادگی: به‌صورت الکترونیکی (غیرحضوری و) از ساعت ۸:۰۰ تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۳ لغایت ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۲
۲- مبلغ خرید اسناد و شماره حساب: واریز مبلغ ۱,۴۲۸,۰۰۰ریال از طریق درگاه موجود در سامانه به نشانی www.setadIran.ir

محل، زمان تحویل و گشایش پیشنهادها
متقاضیان مکلفند پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۵:۳۰روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۱به صورت الکترونیکی و از طریق سامانه ستاد تسلیم نمایند. ضمناً پیشنهادات در ساعت ۳۰:۰۸ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ گشایش و قرائت خواهد شد و حضور نماینده مناقصه‌گران با معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر بلامانع است.
همچنین مناقصه‌گران می‌بایست ضمن بارگذاری الکترونیکی تصویر تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار در سامانه تا ساعت ۱۵:۳۰روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۱ اصل تضمین مذکور را به صورت فیزیکی به کمیسیون مناقصات شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در آدرس: اهواز- کوی فدائیان اسلام مجتمع تندگویان، واقع در روبه‌روی بلوک دو، ساختمان سابق طرح‌های راه و ساختمان تسلیم نمایند.
همزمان ارائه معرفی‌نامه و کارت ملی برای متقاضیان شرکت در مناقصه و نمایندگان شرکت‌ها در همه مراحل لازم و ضروری می‌باشد.
تذکر: حسب مورد ارائه یک نسخه اصلی از اساسنامه شرکت‌ها، آگهی تاسیس، آخرین تغییرات ثبتی و هرگونه گواهی مبنی بر واجد شرایط بودن شرکت مطابق با مفاد آگهی الزامی می‌باشد.
WWW.NISOC.IRhttp://iets.mporg.ir

امور حقوقی و قراردادها - شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب

شناسه آگهی: ۱۶۲۶۷۲۲

رشد ۸۶/۳ درصدی قیمت مسکن

نرخ تورم سالانه آبان‌ماه ۱۴۰۲ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۸۶/۳درصد رسیده است که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل(۸۵/۶ درصد)، ۰/۷ واحد درصد افزایش داشته است. در آبان‌ماه ۱۴۰۲ شاخص قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۲۸۲/۵رسیده است که نسبت به ماه قبل (۲۷۸/۳)، ۱/۵ درصد افزایش داشته است. در آبان‌ماه ۱۴۰۲ تورم ماهانه قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران ۱/۵ درصد بوده است که در مقایسه با همین اطلاع در ماه قبل (۰/۶-درصد)، ۲/۱واحد درصد افزایش داشته است. همچنین تورم نقطه به نقطه قیمت آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به عدد ۶۸/۷درصد رسیده است. تورم نقطه به نقطه این ماه در مقایسه با ماه قبل (۷۴/۵درصد) ۵/۸واحد درصد کاهش داشته است. نرخ تورم سالانه آبان ماه ۱۴۰۲ آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران نیز به عدد ۸۶/۳درصد رسیده است که نسبت به همین اطلاع در ماه قبل(۸۵/۶درصد)، ۰/۷واحد درصد افزایش داشته است.

۱۸۳ همت تسهیلات ازدواج

از ابتدای سال تا پایان آذرماه سال جاری جمعاً ۱۸۳/۴ همت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج، فرزندآوری و تسهیلات ودیعه مسکن به متقاضیان پرداخت شده است. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، مهدی صحابی، مدیر اداره اعتبارات بانک مرکزی گفت: از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه امسال جمعاً ۶۱۸ هزار متقاضی تسهیلات ازدواج مبلغ ۱۲۶/۱ همت تسهیلات دریافت کرده‌اند که در مقایسه با دوره مشابه سال گذشته ۲۸ درصد رشد داشته است. او میزان تحقق تکلیف تعیین‌شده برای شبکه بانکی در زمینه پرداخت تسهیلات ازدواج تاکنون را ۱۱۲ درصد اعلام کرد و از رشد ۳۹/۵ درصدی پرداخت تسهیلات فرزندآوری از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه خبرداد و افزود: میزان پرداخت تسهیلات فرزندآوری از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه امسال ۳۴/۶ همت بود که این تسهیلات به ۵۵۹ هزار متقاضی پرداخت شده است. همچنین از ابتدای سال تا پایان آذرماه ۳۴۱ هزار و ۵۴ نفر موفق به دریافت ودیعه مسکن شده‌اند.

رشد اقتصاد بدون نفت؛ ۳/۶ درصد

رشد اقتصادی کشور در شش‌ماهه اول سال ۱۴۰۲ «با احتساب نفت» و «بدون احتساب نفت» نسبت به دوره مشابه سال قبل به ترتیب با افزایش ۴/۷ و ۳/۶ درصدی همراه بوده است. بانک مرکزی اعلام کرد: براساس محاسبات مقدماتی اداره حساب‌های اقتصادی این بانک، تولیدناخالص داخلی به‌قیمت پایه (به‌قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) در سه‌ماهه دوم سال ۱۴۰۲ به رقم ۴۳۱۸/۰ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سه‌ماهه دوم سال ۱۴۰۱، رشد ۳/۶ درصدی را نشان می‌دهد. همچنین رشد اقتصادی بدون نفت طی دوره مذکور معادل ۲/۴ درصد بوده است. بررسی وضعیت سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی (به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۹۵) مبین آن است که در سه ماهه دوم سال ۱۴۰۲ «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص» از رشد ۶/۴ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل برخوردار شده و رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در دو زیربخش اصلی «ماشین‌آلات» و «ساختمان» به ترتیب معادل ۱۱/۸ و ۳/۴ درصد بوده است.